

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **K. Ž.**, zastoupený JUDr. Radkem Bechyně, advokátem se sídlem Legerova 148, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 3. 2016, č. j. 10 A 150/2015 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 15. 6. 2015, č. j. KUJCK 43944/2014/ODSH/alst, Krajský úřad Jihočeského kraje (dále jen „žalovaný“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice ze dne 9. 7. 2014, č. j. MAU/34336/2013 Zr., jímž byly zamítnuty žalobcovy námitky proti provedení záznamu bodů v registru řidičů, přičemž provedený záznam 12 bodů byl tímto rozhodnutím potvrzen.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, který ji zamítl rozsudkem ze dne 15. 3. 2016, č. j. 10 A 150/2015 – 35.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že neshledal důvodnou námitku žalobce, podle níž se žalovaný dostatečně nezabýval jednotlivými podklady rozhodnými pro záznam bodů do registru řidičů, jejich kvalitou a zákonem požadovanými náležitostmi. Správní orgány obou stupňů se řádným a dostatečným způsobem zabývaly způsobilostí jednotlivých rozhodnutí být podkladem pro záznam v registru řidičů. Za tímto účelem si správní orgány vyžádaly kromě oznámení policie, na jehož základě je prováděno hodnocení dosažených bodů, též pokutové bloky, prokazující, že přestupky žalobce byly projednány v blokovém řízení. Tyto pokutové bloky potom zvlášť vyhodnotily co do jejich způsobilosti být zákonem stanoveným podkladem pro záznam do registru řidičů a rovněž co do počtu zaznamenaných bodů. Správní orgány pak postavily najisto, že údaje uvedené v oznámení policie o uložení pokuty v blokovém řízení za přestupek odpovídají skutečnostem uvedeným v pravomocných rozhodnutích ve formě pokutových bloků, na jejichž podkladě byly body zaznamenány. Správní orgány ověřily, že všechny skutky byly se žalobcem projednány v blokovém řízení, že ve všech případech bylo řízení pravomocně ukončeno řádně a úplně vyplněným pokutovým blokem a že žalobce ve všech případech pokutu za přestupkové jednání uhradil, pokutové bloky převzal a vše stvrdil svým podpisem.

[4] Krajský soud dále uvedl, že rovněž nelze shledat důvodnou námitku žalobce ohledně nečitelnosti či nesrozumitelnosti údajů na pokutových blocích pro jejich zkratkovitost či strohost.

V řízení o námitkách proti záznamu do registru řidičů žalobce nemůže rozporovat údaje o skutku a právní kvalifikaci tohoto skutku. Pokud žalobce měl pochybnost o údajích na pokutových blocích týkajících se jednání, které mu bylo kladeno za vinu, případně místa a času, kdy k tomuto jednání došlo, pak neměl souhlasit s projednáním přestupků v blokovém řízení a měl trvat na jejich prošetření ve standardním správním řízení.

[5] Podle názoru krajského soudu všechna rozhodnutí vydaná v blokových řízeních se žalobcem představují podklad způsobilý pro zápis bodů do registru řidiče. Všechny tyto podklady obsahují zákonem stanovené náležitosti a je z nich zcela zřejmé, kdy, na jakém místě a jakým jednáním se žalobce přestupku dopustil. Všechny bloky jsou vyplněny čitelně a srozumitelně, osoba přestupce je přesně identifikována, spáchaná přestupková jednání jsou popsána stručným, zároveň však jednoznačným a individualizovaným způsobem, a to jak uvedením skutkových okolností, tak odkazem na související zákonné ustanovení.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[7] Stěžovatel uvedl, že pokutové bloky, ze kterých správní orgány vycházely, jsou nezpůsobilé pro záznam bodů v registru řidičů. I přes specifika blokového řízení lze rozhodnutí vydat pouze v souladu se všemi zákonem kladenými požadavky. Z rozhodnutí by měly být patrné údaje o osobě přestupce, místu spáchání přestupku a době spáchání,

pokračování

mělo by být zcela jasné, čeho se měl přestupce dopustit a jakou povinnost stanovenou zákonem svým jednáním porušil. Je naprosto nesprávný argument, že přestupce dal svým podpisem souhlas s tímto druhem projednání a se správností takového rozhodnutí. Není možné, aby za správnost rozhodnutí vydaného správním orgánem odpovídal přestupce, a není možné po přestupci vyžadovat ani očekávat takovou znalost práva, aby mohl správnost rozhodnutí posoudit a na případnou nesprávnost upozornit a žádat její nápravu.

[8] Stěžovatel se nedomáhá přezkumu skutku samotného nebo jeho právní kvalifikace, ale posouzení, zda podkladem pro záznam bodů bylo pravomocné rozhodnutí mající zákonné náležitosti. Pokud na vyplněném pokutovém bloku chybějí jeho zákonem vyžadované obsahové náležitosti v podobě náležitého skutkového popisu přestupkového jednání, pak takový pokutový blok nemůže splňovat zákonem stanovené náležitosti, uložená pokuta je nepřezkoumatelná a nemůže představovat podklad pro záznam bodů v registru řidičů. Z vyplněných pokutových bloků totiž není zřejmé, co mělo být s přestupcem projednáváno, neboť chybí vymezení místa spáchání přestupku, nejvyšší povolené rychlosti v místě měření a naměřené rychlosti. Chybějící konkretizace a individualizace v předmětné věci je jednoznačně patrna v případě pokutových bloků ze dne 12. 12. 2012 č. D1556066, ze dne 19. 6. 2013 č. D0560919, ze dne 28. 11. 2012 č. E5038879 a ze dne 11. 7. 2013 č. D0921428.

[9] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[10] Žalovaný uvedl ve vyjádření ke kasační stížnosti, že plně odkazuje na své vyjádření k žalobě, neboť argumentace stěžovatele je obsahově téměř shodná (v meritu věci) se žalobními body. Žalovaný se přitom plně ztotožnil s právním posouzením věci, které učinil krajský soud v napadeném rozsudku. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů je upraveno v zákoně č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přestupek zařazený v systému bodového hodnocení (příloha k zákonu o silničním provozu), příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů zaznamená stanovený počet bodů (§ 123b odst. 1 zákona o silničním provozu) ke dni uložení pokuty

za přestupek v blokovém řízení. Po dosažení celkového počtu 12 bodů řidič pozbývá řidičské oprávnění a následně je povinen odevzdat řidičský průkaz (§ 123c zákona o silničním provozu). Podle § 123f zákona o silničním provozu „(1) Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. (2) Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče. (3) Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.“

[14] Ustálená judikatura správních soudů, z níž je třeba v nyní projednávané věci vycházet, důsledně rozlišuje na jedné straně řízení o jednotlivých přestupcích (v podobě blokového či standardního řízení o přestupku) podle zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), oproti řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů podle zákona o silničním provozu. Předměty těchto řízení jsou totiž odlišné. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je v řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v registru řidičů oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. Správní orgán v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné, zákonné a nezměnitelné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 – 44).

[15] V rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 As 39/2010 - 76 (publ. pod č. 2145/2010 Sb. NSS), Nejvyšší správní soud na tyto závěry navázal a zabýval se povahou a důkazní relevancí oznámení o uložení pokuty za přestupek. Nejvyšší správní soud konstatoval, že pokud účastník v řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů do registru řidičů zpochybňuje skutečnosti obsažené v oznámení policie o uložení pokuty za přestupek, na základě kterého je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů, a následný záznam (např. pochybnosti o tom, zda byl s účastníkem skutečně projednán přestupek v blokovém řízení, resp. že se daného jednání vůbec nedopustil atp.), je třeba, aby správní orgán v uvedeném případě vyžádal další důkazy, např. v podobě příslušných částí pokutového bloku, které by prokázaly, že přestupek byl s účastníkem v blokovém řízení skutečně projednán, a tedy že existuje právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů.

[16] V nyní posuzované věci správní orgány postupovaly v souladu s uvedenou judikaturou a vyžádaly pravomocný právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů v podobě kopií pokutových bloků. Správní orgány proto postavily najisto, že údaje uvedené v oznámeních policie o uložení pokuty v blokovém řízení za přestupek odpovídají skutečnostem uvedeným v pravomocných rozhodnutích ve formě pokutových bloků,

pokračování

na jejichž podkladě byly body zaznamenány. Správní orgány ověřily, že skutky byly se stěžovatelem projednány v blokovém řízení, že ve všech případech bylo řízení pravomocně ukončeno řádně a úplně vyplněným pokutovým blokem a že stěžovatel ve všech případech pokutu za přestupkové jednání uhradil, pokutové bloky převzal a vše stvrdil svým podpisem. Oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení obsahovala popis přestupků podle § 125 odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu v důsledku porušení povinnosti podle § 6 odst. 1 písm. a) téhož zákona, resp. popis přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 a 4 zákona o silničním provozu v důsledku porušení povinnosti podle § 18 odst. 4 téhož zákona. Tytéž údaje obsahovaly rovněž stěžovatelem podepsané pokutové bloky.

[17] Povinné obsahové náležitosti pokutových bloků jsou vymezeny v § 85 odst. 4 věta druhá zákona o přestupcích, podle kterého se na pokutových blocích vyznačí, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena. Blokové řízení je řízením zjednodušeným, ve kterém do značné míry splývá řízení s jeho výsledkem - uložení pokuty. Pokutový blok je svou povahou správním aktem, který závazně deklaruje, že určitá osoba se dopustila konkrétního, individuálně popsání, jednání, jež naplnilo znaky přestupku, a konstituuje jeho povinnost zaplatit pokutu. Obsahové náležitosti pokutového bloku proto vyplývají zejména z povahy blokového řízení, jak je upravuje zákon o přestupcích, zejména v ust. § 84 a § 85. Tomu odpovídá i závěr obsažený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 776/2000, na který odkazoval krajský soud, a podle kterého *„rozhodnutí vydané v blokovém řízení (pokuta uložená v blokovém řízení) musí, aby se jednalo o vykonatelné správní rozhodnutí (rozhodnutí orgánu státní správy nebo samosprávy), obsahovat náležitosti, které jsou uvedeny v ustanovení § 85 odst. 4 věty druhé zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (ve znění pozdějších předpisů), a další údaje, jak vyplývají z použití bloku k ukládání pokut, vydaného podle ustanovení § 85 odst. 1 tohoto zákona. Nemůže-li pachatel přestupku zaplatit pokutu na místě, musí rozhodnutí v blokovém řízení (blok na pokutu na místě nezaplacenou) obsahovat též poučení o způsobu zaplacení pokuty, o lhůtě její splatnosti a o následcích nezaplacení pokuty (§ 85 odst. 3 tohoto zákona).“*

[18] K této otázce se rovněž vyjádřil i Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 94/2012 – 20 (publ. pod č. 2145/2010 Sb. NSS), kde uvedl, že *„(n)e vždy je totiž následkem formálních či obsahových nedostatků pokutového bloku jeho nezpůsobilost být podkladem pro zápis bodů do registru. V každém konkrétním případě je třeba posuzovat, zda takové pochybení může mít dopad na způsobilost pokutového bloku být podkladem pro zápis bodů. Za pravomocný, a tedy ani za způsobilý být podkladem pro zápis bodů do registru, nelze např. považovat pokutový blok, na kterém chybí podpis přestupce (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2011, č. j. 8 As 69/2011 – 40). Okamžik podpisu pokutového bloku obviněným z přestupku je totiž zároveň okamžikem vydání rozhodnutí v blokovém řízení a okamžikem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Teprve tímto podpisem stvrzuje obviněný svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení. Jednoznačně tak potvrzuje naplnění podmínek blokového řízení stanovených v ust. § 84 zákona o přestupcích (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2010, č. j. 8 As 68/2010 – 81, www.nssoud.cz). Naopak na způsobilost pokutového bloku jako podkladového rozhodnutí pro zápis bodů do registru nebude mít zpravidla vliv chybějící uvedení funkce nebo služebního čísla oprávněné osoby.“*

[19] Námitkami, ve kterých přestupce upozorňuje na formální nedostatky pokutových bloků, se přísluší správním orgánům zabývat pouze do té míry, v jaké jsou namítané nedostatky schopny zpochybnit způsobilost jednotlivých podkladů pro záznam. Řízení o námitkách proti záznamu bodového hodnocení v registru řidičů nepředstavuje opravný prostředek proti rozhodnutí o přestupku, ať již v podobě rozhodnutí ve správním řízení nebo v řízení blokovém, ani takový opravný prostředek nenahrazuje. K tomu lze odkázat na závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 5. 2011, č. j. 2 As 19/2011 – 87: „*Řízení o námitkách sice není řízením o přestupku samotném a správní orgán by se jistě nemohl zabývat vadami postupu či rozhodnutí o přestupku, ovšem musí vážit námitku, že tato pokuta mu nikdy nebyla uložena. Úspěch takového tvrzení totiž vylučuje záznam bodů.*“ To znamená, že namítaná pochybení musí být natolik závažná, že oznámení či rozhodnutí podle § 123b zákona o silničním provozu nelze jako podklad pro zápis vůbec použít, např. z důvodu jeho nesrozumitelnosti, či dokonce nicotnosti. K dané problematice lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 16/2010 – 105, podle něhož „*(r)ozhodnutí o přestupku, jehož výrok je v návaznosti na další části rozhodnutí nesrozumitelný, není způsobilým podkladem pro záznam bodů do registru řidičů (§ 123b a násl. zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.*“

[20] Ke zpochybnění způsobilosti pokutového bloku jako podkladu pro záznam bodů do registru dojde jediné tehdy, nebude-li na pokutovém bloku přestupek jako konkrétní, individualizované jednání vůbec vymezen. Po obsahové stránce však nelze posuzovat pokutový blok s rigidní přísností. Při zohlednění specifik blokového řízení je možno přijmout i strohé a zkratkovité formulace, je-li z nich patrné, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena, jak vyžaduje § 85 odst. 4 zákona o přestupcích. Podstatné je, aby konkrétní jednání konkrétní osoby bylo v bloku popsáno natolik jednoznačně a určitě, že nebude zaměnitelné s jiným jednáním. Stane-li se tak pomocí zkratkovitých formulací, jsou-li v kontextu dalších údajů srozumitelné, na způsobilosti bloku být podkladem pro zápis bodů to nic nemění. Proto postačuje uvedení přestupkového jednání zkratkami „porušení rychlosti v obci R50/73/70“ (blok č. D1556066), „nebyl připoután“ (blok č. D0560919), „rychlost v obci 50/65/62 km/hod.“ (blok č. D0921428) nebo „nepoužití bezpečnost. pásů“ (blok č. E5038879), jsou-li tyto zkratky doplněny odkazem na ustanovení zákona o přestupcích, ve kterém je přestupek specifikován, a na ustanovení zákona o silničním provozu, které přestupce porušil. V daném případě je zřejmé, že stěžovatel se dopustil přestupků tím, že nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem, případně překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci. Dalším údajem na přestupkových blocích je, že přestupek byl spáchán dne 12. 12. 2013 v 9.26 hod. v Českých Budějovicích na Pražské tř. (blok č. D1556066); dne 19. 6. 2013 v 10.25 hod. v Českých Budějovicích, St. Pohůrka, na ul. U Rybníka (blok č. D0560919); dne 11. 7. 2013 v 8.16 hod. v J. Hradci na ul. Rezkova, I/23, směr BČS AGIP (blok č. D0921428); dne 28. 11. 2012 v 12.15 hod. v Českých Budějovicích na ul. Pražská směr Nemanická (blok č. E5038879). Taková specifikace splňuje požadavek dostatečné individualizace skutku, neboť z kombinace všech výše uvedených údajů je patrné, jakého konkrétního druhu jednání se stěžovatel dopustil a kdy a kde se to stalo.

[21] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

pokračování

[22] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2016

Mgr. David Hipšr
předseda senátu